

DABS rycker ut i Silvberg

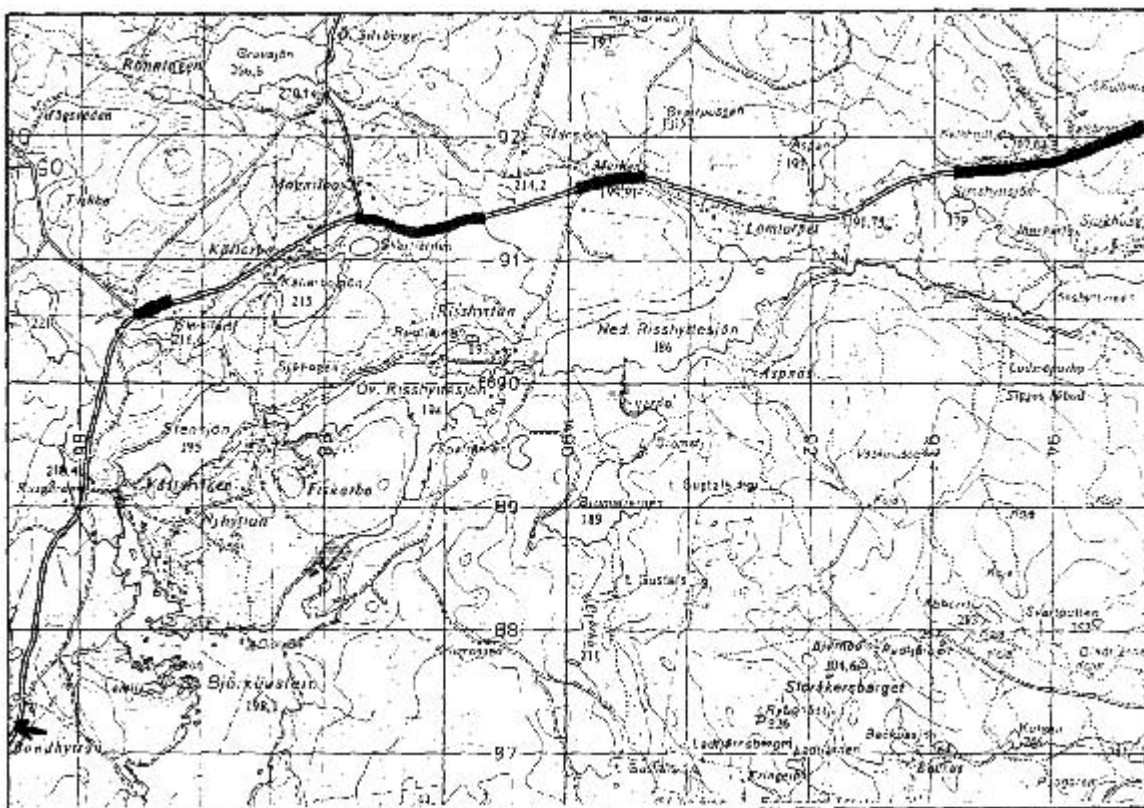
Sören Nyström

Sedan länge har ideella naturvårdare och botanister exkurrerat längs vägen Säter - Smedjebacken. Särskilt i Silvbergs socken är floran i vägslänterna mycket rik. Två faktorer som har styrt florans utveckling är områdets berggrund med urkalkförekomster, samt vägverkets slätterhävd av dikena.

Vägen byggdes 1960 genom ett landskap som då fortfarande hade viss betes- och slätterhävd. Vägverket har sedan vägbygget bedrivit slätter varför en hel rad hävdberoende arter kunnat rädda sig ut i vägdikena. Detta har skett alltmedan djurhållningen försvunnit och de gamla beteshagarna och slätterängarna övergått till skog.

Under vägens drygt 30-åriga tillvaro har inte några dikesrensningar skett, varför slätterängskaraktären kunnat utvecklas alltmer. I de mest välutvecklade vegetationssamhällena växer brudsporre, tvåblad, jungfrulin, tvåblad, darrgräs, knägräs, vildlin, dvärglumner, hårstarr, ormrot, slätterfibbla och smörbollor. Till och med exklusiva arter som loppstarr, slättergubbe, bergmynta och ängsgentiana finns i enstaka förekomster längs denna väg.

I samband med pågående miljöplanering i Sätters kommun hade DABS rapporterat vägkantsfloras höga naturvärden. Kommunen hade i sin tur rapporterat vidare till vägverket. Någon detaljinventering av intressanta vägavsnitt hade dock inte skett. Sommaren 1992 aktualiserade vägverket en dikesrensning av den drygt 30 år gamla vägen.

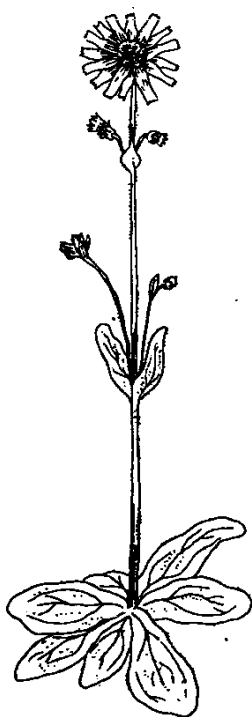

Sätters kommun gjorde en översiktlig avgränsning av värdefulla vägkanter och vägverket påbörjade en släntning av själva vägkantema på ej utpekade områden. I detta läge tog vi i DABS kontakt med berörda - vägverket, kommunen och länsstyrelsen - i syfte att styra upp dikesrensningarna på ett sätt som minskar skadorna på floran.

Efter besiktning och diskussioner på plats fick DABS i uppdrag att detalj-inventera aktuell vägsträcka (30 km!). Vägverket förband sig att undanta värdefulla vägslänter från bottenrensning. Det blev undertecknad och Lennart Bratt som under en dag i slutet av augusti inventerade vägsträckan per cykel. Cykelbotanisering kan rekommenderas! Detta har också flera tidigare generationer dalabotanister ägnat sig åt.

Resultatet blev en revidering av kommunens avgränsning och att 1800 meter slänt av hela sträckan utpekades som särskilt värdefull. Vi gav också vägverket en del råd för framtida vård av de värdefulla slänterna. Fortsatt slätter varje år, dock tidigast från mitten av juli, är nödvändigt. Om ny teknik kan börja användas är bortförsl av slaget material viktigt. En tredje insats är att slättern ungeför vart femte år bör ske på lägre höjd, ca 5 cm, för att få bort alla små granplantor som hotar att kväva örtema. Vi markerade även vissa sträckor med värdefull "bakslänt" av diken där slätter är önskvärd. Normalt sker ingen slätter här.

Förhoppningsvis kan ett fortsatt samarbete ske med vägverket om andra värdefulla vägslänter i Dalarna.

Slättergubbe

Brudsporre